

Wymagania oraz kryteria oceniania i sprawdzania osiągnięć uczniów na plastyce

Oceniając postępy uczniów, należy uwzględnić potencjalne umiejętności plastyczne uczniów w adekwatnym przedziale wiekowym.

Uzdolnienia plastyczne ucznia nie mogą być podstawowym kryterium oceniania.

Oceniając umiejętności i wiedzę ucznia, należy uwzględnić:

- ✓ stopień przyswojenia wiadomości na określony temat;
- ✓ aktywność i zaangażowanie w samodzielne rozwiązywanie problemów, wykonywanie ćwiczeń i poleceń;
- ✓ porządkowanie własnej wiedzy, kojarzenie faktów, dostrzeganie analogii;
- ✓ wykorzystanie posiadanej wiedzy w praktycznym działaniu;
- ✓ znajomość terminologii plastycznej;
- ✓ biegłość w posługiwaniu się technikami plastycznymi oraz celowe wykorzystywanie wiedzy o środkach formalnych do ekspresji własnej;
- ✓ zastosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnej do poszerzania wiedzy i umiejętności z plastyki oraz w twórczości własnej;
- ✓ podstawową umiejętność analizy dzieła sztuki;
- ✓ stopień zainteresowania sztuką – udział w dyskusjach, wyrażanie poglądów, formułowanie własnych wniosków dotyczących określonych zagadnień;
- ✓ stopień przekraczania indywidualnych barier rozwojowych – twórczych, poznawczych, komunikacyjnych, organizacyjnych w trakcie działań plastycznych;
- ✓ stopień poczucia odpowiedzialności za własne i grupowe działanie;
- ✓ uczestnictwo w życiu kulturalnym szkoły i regionu, np. udział w wydarzeniach artystycznych, wystawach.

Wymagania ogólne:

Opanowanie zagadnień z zakresu języka i funkcji plastyki i podejmowanie działań twórczych, w których wykorzystane są wiadomości dotyczące formy i struktury dzieła.

Uczeń:

- 1) wykazuje się znajomością dziedzin sztuk plastycznych: malarstwa, rzeźby, grafiki, architektury (łącznie z architekturą wnętrz), rysunku, scenografii, sztuki użytkowej dawnej i współczesnej (w tym rzemiosła artystycznego);
- 2) rozumie funkcje tych dziedzin i charakteryzuje ich język; rozróżnia sposoby i style wypowiedzi w obrębie dyscyplin;
- 3) zna współczesne formy wypowiedzi artystycznej, wymykające się tradycyjnym klasyfikacjom, jak: happening, performance, asamblaż; sztuka nowych mediów;
- 4) rozróżnia cechy i rodzaje kompozycji w naturze oraz w sztukach plastycznych (odnajduje je w dziełach mistrzów, a także w tworcach i zjawiskach przyrody);
- 5) tworzy różnorodne układy kompozycyjne na płaszczyźnie i w przestrzeni (kompozycje otwarte i zamknięte, rytmiczne, symetryczne, statyczne i dynamiczne);
- 6) ustala właściwe proporcje poszczególnych elementów kompozycyjnych, umiejętnie równoważy kompozycję, wykorzystując kształt i kontrast form;

- 7) klasyfikuje barwy w sztukach plastycznych; wykazuje się znajomością pojęć: gama barwna, koło barw, barwy podstawowe i pochodne, temperatura barwy, walor barwy;
- 8) rozróżnia i identyfikuje w dziełach mistrzów i własnych kontrasty barwne: temperaturowe, dopełnieniowe i walorowe; podejmuje działania twórcze z wyobraźni i z zakresu interpretacji natury, uwzględniające problematykę barwy;
- 9) charakteryzuje i rozróżnia sposoby uzyskania iluzji przestrzeni w kompozycjach płaskich;
- 10) rozpoznaje rodzaje perspektyw (w tym m.in.: rzędowa, kulisowa, aksonometryczna, barwna, powietrzna, zbieżna); rozpoznaje i świadomie stosuje światłocień, jako sposób uzyskania iluzji przestrzeni; podejmuje działania kreatywne z wyobraźni i z natury, skoncentrowane wokół problematyki iluzji przestrzeni;
- 11) charakteryzuje pozostałe środki wyrazu artystycznego, takie jak: linia, plama, faktura; wykorzystuje wskazane środki w działaniach plastycznych (kompozycjach z wyobraźni i transpozycji natury); rozróżnia gatunki i tematykę dzieł w sztukach plastycznych (portret, autoportret, pejzaż, martwa natura, sceny: rodzajowa, religijna, mitologiczna, historyczna i batalistyczna); niektóre z tych gatunków odnajduje w grafice i w rzeźbie;
- 12) w rysunku rozpoznaje studium z natury, karykaturę, komiks, rozumie, czym jest w sztuce abstrakcja i fantastyka;
- 13) podejmuje działania z wyobraźni i z natury w zakresie utrwalania i świadomości gatunków i tematów w sztuce, stosuje w tym zakresie różnorodne formy wypowiedzi (szkice rysunkowe, fotografie zaaranżowanych scen i motywów, fotomontaż).

Doskonalenie umiejętności plastycznych – ekspresja twórcza przejawiająca się w działaniach indywidualnych i zespołowych.

Uczeń:

- 1) w zadaniach plastycznych interpretuje obserwowane przedmioty, motywy i zjawiska, stosując środki wyrazu zgodnie z własnym odczuciem; w wyższych klasach podejmuje również próby rysunkowego studium z natury;
- 2) wyraża w pracach plastycznych uczucia i emocje wobec rzeczywistości, a także płynące z inspiracji muzycznych czy literackich (impresja i ekspresja); rysuje, maluje, ilustruje zjawiska i wydarzenia realne i wyobrażone (także w korelacji z innymi przedmiotami);
- 3) modeluje bryły i reliefy, konstruuje samodzielnie małe rzeźbiarskie formy przestrzenne i bryły architektoniczne, a większe projekty realizuje we współpracy z innymi; tworzy aranżacje przestrzenne z gotowych elementów, stosując układy kompozycyjne właściwe dla uzyskania zamierzonego wyrazu;
- 4) projektuje graficzne formy użytkowe (zaproszenie, okładka, plakat); kształtuje przestrzenne formy dekoracyjne i scenograficzne – indywidualnie i w zespole; umiejętności te wykorzystuje w przygotowywaniu imprez i uroczystości szkolnych, np. powiązanych z kalendarzem różnego typu świąt;
- 5) podejmuje próby integracji sztuk, tworząc zespołowo teatr plastyczny (animacja form plastycznych w przestrzeni plus światło i dźwięk) oraz realizując inne rodzaje kreacji z ogranicza plastyki i pokrewnych dziedzin, jak pantomima, taniec, film animowany;
- 6) stosuje różnorodne techniki plastyczne (proste techniki graficzne, rzeźbiarskie, malarskie, elementy obrazowania cyfrowego fotograficznego i z wykorzystaniem wybranych graficznych programów komputerowych);
- 7) podejmuje działania z zakresu estetycznego kształtowania otoczenia; projektuje i realizuje formy dekoracyjne, podnoszące estetykę otoczenia (wykorzystuje elementy

gotowe, aranżując własny pokój, np. projektując nakrycie stołu na uroczystość rodzinną z wykorzystaniem m.in. dekoracji kwiatowej; uwzględnia zasady estetyki podawania potraw).

Opanowanie podstawowych wiadomości z zakresu kultury plastycznej, jej narodowego i ogólnoludzkiego dziedzictwa kulturowego.

Uczeń:

- 1) zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej);
- 2) zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”;
- 3) rozumie znaczenie twórczości ludowej; rozróżnia różne jej formy; zna pojęcia sztuka ludowa i etnografia;
- 4) wymienia, rozpoznaje i charakteryzuje najważniejsze obiekty kultury wizualnej w Polsce, wskazuje ich twórców;
- 5) rozpoznaje wybrane, najbardziej istotne dzieła z dorobku innych narodów;
- 6) rozumie i charakteryzuje na wybranych przykładach z różnych dziedzin pojęcie stylu w sztuce;
- 7) wykazuje się znajomością najważniejszych muzeów i kolekcji dzieł sztuki w Polsce i na świecie;
- 8) zna i stosuje zasady prezentacji i upowszechniania dzieł zgodnie z prawem i etyką.

Ogólne kryteria oceniania wiadomości i umiejętności.

Ocena celująca – 6

Uczeń wykazuje się pełnym przyswojeniem wiadomości i umiejętności objętych programem oraz ponadprogramową wiedzą z zakresu sztuk plastycznych. Zawsze jest przygotowany do lekcji (posiada konieczne materiały i przybory). Przejawia duże zaangażowanie w działalność plastyczną. Zgodnie z tematem i założeniami artystycznymi, starannie, samodzielnie i twórczo wykonuje ćwiczenia plastyczne. Biegłe posługuje się różnorodnymi technikami plastycznymi. Aktywnie bierze udział w lekcji: analizuje dzieła sztuk wizualnych, inicjuje dyskusję, kojarzy fakty, wyciąga wnioski. Chętnie, zgodnie i twórczo pracuje w zespole. Często pełni funkcję lidera grupy. Bierze aktywny udział w życiu kulturalnym klasy i szkoły, np. prezentuje swoją twórczość w formie wystaw. Samodzielnie zdobywa wiedzę, korzystając z różnych mediów. Wykonuje zadania i ćwiczenia ponadprogramowe, np. przygotowuje wystawę tematyczną, prezentację multimedialną, przedstawia recenzję z wydarzenia kulturalnego np. (z wystawy lub innego miejsca dziedzictwa kulturowego). Chętnie uczestniczy w konkursach plastycznych i odnosi sukcesy na poziomie międzyszkolnym.

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń wykazuje się pełnym przyswojeniem wiadomości i umiejętności objętych programem. Zawsze jest przygotowany do lekcji (posiada konieczne materiały i przybory). Przejawia zaangażowanie w działalność plastyczną. Zgodnie z tematem i założeniami artystycznymi, starannie i samodzielnie wykonuje ćwiczenia plastyczne. Sprawnie posługuje się technikami plastycznymi. Aktywnie bierze udział w lekcji: dyskutuje, kojarzy fakty, wyciąga wnioski.

Zgodnie i twórczo pracuje w zespole. Wykazuje zainteresowanie życiem kulturalnym klasy i szkoły. Samodzielnie zdobywa wiedzę, korzystając z różnych mediów. Wykonuje zadania ponadprogramowe po zachęceniu przez nauczyciela.

Ocena dobra – 4

Uczeń posiada wiadomości i umiejętności objęte programem. Zawsze jest przygotowany do lekcji (posiada konieczne materiały i przybory). Zdarzy mu się sporadycznie nieprzygotowanie do lekcji, ale nie przekracza to dopuszczanego limitu nieprzygotowań. Wykazuje zaangażowanie w działalność plastyczną. Stara się wykonać ćwiczenia plastyczne zgodnie z tematem, założeniami artystycznymi i samodzielnie. Bierze udział w lekcji: stara się uczestniczyć w dyskusji, kojarzy fakty, próbuje wyciągać wnioski. Zgodnie pracuje w zespole. Wykazuje zainteresowanie życiem kulturalnym klasy i szkoły po zachęceniu nauczyciela.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń posiada wiadomości i umiejętności objęte programem w stopniu podstawowym. Ma podstawową umiejętność analizy dzieła sztuki: określa temat i elementy języka sztuki. Zgodnie z tematem, ale mało starannie wykonuje ćwiczenia i prace plastyczne, stosując najprostsze techniki i środki plastyczne. Rzadko uczestniczy w lekcji w sposób aktywny, nie podejmuje próby współpracy w zespole. Nie wykazuje zainteresowania życiem kulturalnym klasy i szkoły.

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń posiada wiadomości i umiejętności objęte programem w niewielkim zakresie. Wykazuje podstawową umiejętność analizy dzieła sztuki: określa temat i podstawowe elementy języka sztuki przy pomocy nauczyciela. Ćwiczenia oraz prace plastyczne wykonuje rzadko, a oceny niedostateczne poprawia dostarczając prace po upływie ustalonego terminu, niestarannie, często niezgodne z założeniami artystycznymi i tematem. Nie wykazuje zainteresowania lekcjami plastyki i nie wykazuje woli poprawy ocen. Nie uczestniczy w lekcji w sposób aktywny, nie podejmuje próby współpracy w zespole.

Ocena niedostateczna -1

Uczeń nie posiada podstawowych wiadomości i umiejętności objętych programem. Nie przygotowuje się do lekcji. Nie wykonuje ćwiczeń i prac plastycznych mimo udostępnienia mu niezbędnych materiałów, nawet po upływie umówionego terminu. Nie wykazuje zainteresowania lekcjami plastyki, nie posiada woli poprawy ocen i współpracy z nauczycielem.

Podstawowe zasady pracy na lekcjach plastyki

1. Niezbędne materiały, tzw. niezbędnik ucznia na każdej lekcji:
 - ✓ Ołówek, kredki, flamastry, nożyczki, linijka, klej obowiązkowo na każdej lekcji w piórniku;
 - ✓ oprócz tego sukcesywnie, według potrzeb do realizacji poszczególnych ćwiczeń plastycznych: blok A3 i A4 farby plakatowe, farby akwarelowe, pędzle szczecinowe (jeden grubszy, jeden cienki), pastele olejowe, papier kolorowy ksero, wycinanki, bibuły, brystol biały, czasami kolorowy itp. Materiały, które można wykorzystać podczas wykonywania prac plastycznych.
2. Zeszyt przedmiotowy w kratkę – 30 -max. 60 stron.
3. Zeszyt może być poddawany ocenie na koniec semestru jako jedna z prac ucznia pod kątem jego staranności i ogólnej estetyki.
4. Na lekcjach z plastyki liczy się przede wszystkim chęć pracy, zaangażowanie i systematyczność. Dlatego dużą wagę zwraca się **na przygotowanie ucznia do lekcji i systematyczność w pracy.**
5. Za nieprzygotowanie do lekcji uważa się brak zeszytu, brak materiałów plastycznych zapowiedzianych na daną lekcję, niezbędnych do wykonania ćwiczenia, brak książki;
6. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie max. 2 razy. Kolejne przypadki nieprzygotowań ucznia będą odnotowywane w dzienniku jako ocena niedostateczna i będą miały wpływ na ocenę końcową z przedmiotu.
7. Po ukończeniu ćwiczenia uczeń oddaje swoją pracę do oceny. Każda wykonywana na zajęciach praca plastyczna powinna być oddana. Pracę należy oddać najpóźniej w ciągu dwóch tygodni od daty realizacji ćwiczenia. Nieoddanie pracy w ustalonym terminie skutkuje oceną niedostateczną.
8. Ocenę niedostateczną można poprawić przynosząc pracę w ciągu dwóch tygodni od daty otrzymania oceny niedostatecznej.
9. Nie przewiduje się oceniania prac realizowanych np. we wrześniu, październiku tuż przed klasyfikacją końcowosemestralną lub końcoworoczną.
10. Oprócz prac plastycznych- rysunek, praca malarska, graficzna, formowanie kształtu, przestrzeni, kompozycje plastyczne wykorzystujące różne materiały i formy, oceniane mogą być także ustne wypowiedzi, wypowiedzi pisemne: opis dzieła sztuki, kartkówki (test luk, wyboru), quiz, krzyżówka, a także : inscenizacje, prezentacje, udział w konkursach, zadania domowe, prezentacje multimedialne, projekty edukacyjne, udział w przygotowaniu oprawy plastycznej uroczystości i imprez szkolnych, wystaw oraz udział w wydarzeniach kulturowych.
11. Szczegółowe wymagania i kryteria oceniania znajdują się w programie nauczania, planie wynikowym i są do wglądu u nauczyciela przedmiotu.